

ANÀLISI DEL GRUP DE DISCUSSIÓ DE LA TITULACIÓ DE VETERINÀRIA.

Participants en el grup de discussió:

Josep M. Ventura. Membre del Consell Social de la UAB. President de NUTREXPA.

Jordi Bernardo. Director Tècnic. Casademont

Francesc Monné. Degà Col·legi Veterinaris

Albert Sordè. Veterinari clínic. Col·legi Veterinaris

Pilar Gurria. Secretària Col·legi Veterinaris

Manel Gimenez. Col·legi Veterinaris

Marcel Gimenez. Facultat Veterinària

Armand Sanchez. Facultat Veterinària. Departament ciència animal i dels aliments

Teresa Rigau. Facultat Veterinària

Francisco J. Cabañes. Facultat de Veterinària. Departament de Sanitat i Anatomia animals

Santiago Lavín. Facultat Veterinària. Departament de Medicina i Cirurgia animal

David Bravo. Estudiant de veterinària

Montserrat Caro. Treball Campus

Pere Miró. President del Consell Social de la UAB.

Maria Lluïsa Hernanz. Vicerectora d'Ordenació Acadèmica i Qualitat universitària.

Alfredo Vara del Campo. Consell Social

Conductor del grup de discussió: Josep M.Masjuan. Observatori de graduats de la UAB.

Seguiment del grup: Jesús Vivas. Observatori de graduats de la UAB.

I. SITUACIÓ I PERSPECTIVES DEL MERCAT LABORAL I DE LA INSERCIÓ PROFESSIONAL.

De les dades quantitatives aportades pel grup de recerca, els aspectes més destacats fan referència a l'alt percentatge de feines que els titulats en veterinària realitzen relacionades amb la clínica de petits animals, les condicions de precarietat contractual, nivell salarial i la relació de cursos de postgrau que els titulats han cursat un cop acabada la llicenciatura.

Entrem ara a analitzar les diferents aportacions que els participants al grup de discussió realitzaren.

Una inserció ràpida però en condicions laborals a la baixa.

El temps d'accés a la primera ocupació un cop llicenciats és molt baix (1,8 mesos) la inserció dels veterinaris és ràpida, sense gaire temps d'espera; la preocupació major són les taxes de precarietat trobades: percentatges alts de titulats amb contractes eventuais, o bé sense cap tipus de contracte i nivell salarial baix.

Un membre extern apunta com a possible causa la manca de pràctica dels titulats els fa agafar feines en hospitals veterinaris d'animals de companyia per complementar la seva formació i acceptant condicions laborals a la baixa, tant a nivell contractual com a nivell salarial.

En aquesta mateixa línia d'argumentació, un persona de la Facultat senyala que potser el treball en clíniques de petits animals és la forma més senzilla de fer una formació a posteriori.

Més arguments en aquesta direcció: la precarietat laboral com a preu de inserció; i en aquest sentit, un representant del col·legi de Veterinaris manifesta :

"... dins de la indústria, a les empreses, hi ha una formació; et poden pagar més o menys però et donen una formació."

Tot i estant d'acord amb la línia esmentada, una altra persona externa matisa:

"... si una persona entra a fer una llicenciatura, amb la nota de tall que avui en dia s'està demanant a Veterinària, 5 anys de carrera més el que pugui penjar i després se'ls hi diu que han de pagar amb el seu treball el fer-se un currículum, cobrant el 70% del que cobren altres, els alumnes no ho entendran"

També s'explicita, que ens trobem en un moment d'una certa desregularització del mercat laboral dels que comencen. "No és un fet únic per als veterinaris- manifesta una persona externa- però això està transcendint a l'àmbit de la Administració..., les administracions públiques estan contractant a veterinaris a Galícia i altres comunitats a través d'empreses de contractació en condicions laborals pitjors que fa quatre anys".

Col·lateral a aquesta part del debat es presenta el tema de la motivació dels titulats a l'hora de millorar la seva empleabilitat. Així, es critica la manca de mobilitat dels titulats. "Ens trobem amb una situació increïble: la gent no es vol moure..." expressa una persona interna.

Des de la visió d'alguns dels participants externs és greu que no sigui possible trobar veterinaris per anar a les terres de Lleida pel tema de la pesta porcina. Això explicaria la tendència generalitzada a buscar feines en clíniques de petits animals, ja que implica la possibilitat d'evitar la mobilitat geogràfica.

En aquest punt del debat sobre mobilitat, interessa l'opinió d'un estudiant, amb experiència en diferents ocupacions amb contractes en pràctiques:

"... si volem [la mobilitat] però no ens paguen el suficient; jo marxaria però si no em surt a compte no ho faré. El que no pot ser és que et paguin 80.000 pts. i hagi d'anar al Baix Camp a treballar, per aquest sou no et surt a compte... Aquest estiu em van oferir una feina a Manresa, vaig estar fent comptes i no em sortia ni per a la benzina..."

Camps d'exercici professional: els sectors de petits animals està saturat, cal obrir noves vies.

De l'informe presentat per l'equip de recerca amb dades extretes de les enquestes als titulats, es detecta un important nombre de titulats treballant en el camp de la veterinària de petits animals, animals de companyia; aquest fet constatat en les dades crea un debat interessant entre els assistents.

Segons unes dades de les que informa un membre de la Facultat tretes d'una enquesta als alumnes que accedeixen a primer curs de la llicenciatura, el 90% escull veterinària perquè estan interessats en qüestions de petits animals, d'animals de companyia, de comportament. Aquest perfil dels nous entrants marca les expectatives que posteriorment s'aniran creant al llarg de la carrera.

Un participant extern manifesta la seva preocupació per la tendència creixent al camp de la veterinària dels petits animals. "No pot ser, manifesta, que la gent vingui a la Facultat pensant en clíniques de petits animals".

"Fins quan el sector de petits animals continuarà absorbint el 50% dels nostres titulats?", "que ens demana la societat, que posem 100 veterinaris més a Barcelona?, això serà el caos..." Dues manifestacions de participants interns, membres de la Facultat.

Un membre intern apunta alguns elements crítics envers la pròpia orientació de la Facultat. No és bo que es vengui la imatge de la veterinària com a clínica de petits animals.

"..... el mateix informe d'avaluació de la facultat de veterinària està fet per clínics de petits animals, amb una concepció de la medicina veterinària clàssica o ortodoxa d'Alemanya o Anglaterra, on el veterinari fa clínica de petits animals, on no es preocupen de la producció animal, ni dels aliments..."

Lligat a aquestes qüestions aborden el tema els participants dels nous camps professionals.

Sembla que les perspectives estan molt obertes, més ara amb la preocupació social per el control i la qualitat alimentària que ofereix nous camps d'intervenció dels titulats en veterinària: "... aquest gran camp relacionat amb

l'alimentació que lògicament apreta moltíssim; cada cop els aliments han de ser més sans i sobre tot més segurs. Tenim l'obligació de fer aliments sans i segurs..". "Tots aquests elements són molt importants per la societat benestant en que vivim", manifesta un participant extern.

Però un participant extern es pregunta en terreny de qui estan aquestes noves tendències professionals?, amb quines altres titulacions han de competir els veterinaris?

"...jo el que veig és un aspecte molt concret i pràcticament exclusiu de la veterinària, que està relacionat amb la ramaderia i els animals; però a aquestes noves tendències professionals s'arriba des de la veterinària, però també des de els nous professionals titulats en tecnologia dels aliments, o en enginyeries agro alimentàries. La demanda social és evident, però la competència és forta".

L'assessoria d'empreses és també un nou camp que està agafant força, les produccions, el control d'aquestes produccions, la gestió d'empreses, encara que en aquest punt la gent surt mol poc formada, manifesta una persona interna.

L'estructura econòmica de Catalunya facilita el camp de les sortides professionals. Catalunya és capdavantera en la producció d'aus, de porcí. "El que no es pot deixar de perdre és un nivell de formació en patologia i producció porcina, aus. Aquí tenim els mitjans i la societat que ho recolza", apunta un membre de la Facultat.

II. LA UNIVERSITAT I EL MERCAT LABORAL

Una part molt important del debat del grup de discussió de Veterinària va versar sobre l'orientació de la Facultat, el contingut del pla d'estudis i la influència d'aquests factors en la empleabilitat dels llicenciats. La informació que la Universitat genera sobre les sortides laborals i les pràctiques professionals prèvies a la inserció són altres temes d'interès a l'hora de valorar com s'articula la universitat i el mercat de treball.

Les noves mesures per afavorir la professionalització: les residències, les diplomatures ....

Hi ha un interès especial per part d'alguns membres interns en destacar els assoliments de la Facultat front a la millora dels perfils professionals dels titulats:

- S'ha consolidat l'Hospital Clínic Veterinari com a centre propi de pràctiques de la Facultat.
- Lligat a l'hospital són les residències, és a dir, l'estada durant un any fent diferents tasques de clínica veterinària.
- La creació de les diplomatures, es a dir, quatre anys de formació molt dedicats a la professió, no gaire academicista, que finalitza amb un examen europeu.

Però totes aquestes mesures continuen en la línia de la medicina veterinària, criticada per un altre membre intern: "...si només ens quedem aquí difícilment trencarem la tendència dels nostres alumnes cap a la clínica..."

Trencar amb el perfil d'arribada.

Tal com ja s'ha apuntat, el perfil d'arribada dels alumnes es decanta cap a la clínica de petits animals. Es detecta una preocupació dels membres de la facultat per orientar de forma diferent els nous alumnes.

Un assistent extern suggereix vies d'informació i orientació: la participació d'experts externs en sessions informatives als nous alumnes matriculats.

"... si jo he fet la meua especialitat que és avicultura, jo vindré aquí i intentaré convèncer de que facin avicultura.... i vindrà un senyor que està dins la inspecció d'aliments i dirà que també és fantàstic..."

"Potser s'ha d'informar a la societat de les diferents tasques que pot realitzar un veterinarí", manifesta una persona externa.

La imatge projectada per TV no afavoreix la tasca d'informar i difondre les diferents funcions que pot arribar a assolir un titulat en veterinària.

Formació bàsica, generalista vs. formació especialitzada.

"Tothom hauria de passar per la Universitat", manifesta un participant extern, "la Universitat ha de donar una formació bàsica". Amb aquesta contundència arrenca el debat sobre l'orientació dels estudis de veterinària.

Una persona externa del món empresarial afirma que "... si cada cop s'obren més camps al treball professional dels veterinaris, molts d'ells en competència amb d'altres titulacions, llavors s'accentua el sentiment que la carrera ha de ser molt generalista, però amb molta profunditat, amb una base molt i molt dura i molt consistent"

L'especialització ha de venir després, via postgraus o cursos d'especialització, quan la persona comenci a tenir unes perspectives de treball clares, comenta en la seva intervenció un participant extern.

Sembla haver-hi un consens a l'hora de plantejar l'orientació generalista, de base forta, dels estudis de la llicenciatura de veterinària i una posterior especialització via programes de postgrau.

Però el debat s'estableix al voltant de l'orientació predominant del pla d'estudis de la facultat.

"... hi ha un biaix cap a clínica de petits animals... és una visió determinada de la veterinària, molt marcada per la visió anglosaxona o centreeuropea de la veterinària, restringida exclusivament a la medicina veterinària, que ignora bona part de les sortides relacionades amb la producció animal, inspecció d'aliments, escorxadors, etc."

Aquesta és l'opinió sostinguda per un membre de la Facultat, a la que s'oposa un altre membre intern defensant el contingut generalista del pla d'estudis:

"... és un pla d'estudis bastant bàsic, amb una part troncal generalista i amb algunes assignatures optatives decantades cap a algunes professions, però hi ha de tot..."

"El pla d'estudis està assolint els continguts marcats pel BOE, amb algunes capacitats autònomes per fer canvis, per posar-hi imaginació i orientar cap a les diferents sensibilitats dels camp de la veterinària". Aquesta és la opinió d'un membre intern en un intent de no polaritzar més el debat.

Aquesta part de la discussió, molt decantada cap als participants interns, també interessa a alguns membres externs del grup de debat:

"... és important formar als nostres professionals amb formació generalista àmplia, i en particular en les tres branques que han definit sempre la professió veterinària..."

La formació especialitzada: quan, per a qui i amb quins continguts.

El debat sobre la importància de la formació especialitzada es divideix en dues parts. D'una banda les aportacions dels participants a definir el rol de la formació especialitzada i d'altra a comentar les valoracions que els titulats de veterinària han fet sobre la formació post titulació que alguns han realitzat.

"L'especialització ha de venir després, quan la persona comença a tenir unes perspectives de treball clares..", així s'expressa un participant extern. Aquest mateix participant, més endavant, continua: "els postgraus i mestratges han d'estar molt dedicats als professionals incipients".

Però també hi ha un participant intern que pensa en la formació especialitzada com a element de millora de la empleabilitat dels titulats: "... entenem que els cursos de postgrau han de tenir en compte on es troben les fonts de treball"

Així, doncs, es posen de manifest dues maneres d'entendre la formació especialitzada: com a millora de la empleabilitat, o bé com a professionalització un cop assolida una ocupació.

Són els membres interns els que plantegen més problemes amb relació a la formació especialitzada i els estudis de postgrau.

"... amb una professió en què la gent triga relativament poc temps en trobar la seva primera feina, és difícil planificar una formació de postgrau de certa durada que implica que la gent estigui venint a la universitat 2 o 3 mesos de forma continuada. Hauríem de ser capaços d'adequar uns cursos amb temàtiques d'especialització i compatibles amb l'activitat professional"

Aquesta és la opinió d'un participant intern que situa alguns dels problemes a resoldre per la Facultat a l'hora de fer una bona oferta de cursos de postgrau.

De les dades que l'equip de recerca ha presentat sobre la realització de cursos de postgrau i alguns comentaris sobre el contingut dels mateixos i la seva utilitat, els participants reaccionen amb sorpresa:

“... Semblen cursos per omplir, no són realment bàsics”, manifesta un participant extern. Un membre de la facultat manifesta:

“... m’han sobtat molt els cursos de postgrau i la resposta de que no els havien servit de res.... No em quadra el tipus de cursos que fan: un doctorats de no se que, uns mestratges... no hi veig la seva aplicabilitat per la professió que estan desenvolupant

Dispersió, academicisme, poca utilitat: aquest són alguns dels comentaris sobre els cursos de postgrau que han realitzat els titulats entrevistats.

Un participant extern apunta algun element de reflexió per entendre el que passa amb els cursos de post grau: “si la inserció al mercat és relativament fàcil s’explica que la gent de Veterinària no es quedi tant a la Universitat...”